ARUBAANSE COURANT

Dagblad voor Aruba

17DE JAARGANG — VRIJDAG 26 AUGUSTUS 1955 — No. 2313

Regering lichtte haar verklaring toe inzake moeilijkheden op vakbondsgebied

Vakbondleiders zijn zich niet onbewust van gevaren

Na het afleggen van de verklaring inzake de moeilijkheden op het terrein van het vakbondswezen in de Nederlandse Antillen, welk standpunt inhoudt, dat buitenlandse invloeden op onze eigen vakbonden niet kunnen worden geduld, heeft de regering gistermorgen de pers bijeengeroepen om nog eventuele vragen over deze en andere kwesties te beantwoorden. Premier E. Jonckheer, de minister van sociale zaken mr. S. W. van der Meer en de minister van financien de heer F. J. C. Beaujon waren bij het onderhoud aanwezig.

De heer Van der Meer was niet pessimistisch over de situatie van het ogenblik. Bekend is dat de ORIT en de CIO op verzoek van de Nederlandse Vereniging van Vakverbonden de grote gangmakers zijn geweest bij de organisatie van de in het laatste jaar opgerichte werknemersverenigingen, o.a. van de arbeiders der LAGO-CPIM en Mijnmaatschappij Curacao.

In het UNION NEWS heeft de FAPW dezer dagen met foto's en sensationele tekst laten doorschemeren dat de Amerikaanse vakbondenorganisatie de hele zaak voor de Antillen op poten heeft gezet en dat de organisaties op Curacao en Aruba opgericht thans geheel en al doordrongen zijn van een geest van samenwerking met de bond van Unions in de Verenigde Staten. Met andere woorden: Amerika had maar te bevelen en de collega's in de Antillen zouden als schapen volgen.

In de paar dagen dat de heer Van der Meer terug is heeft hij hier en daar met vakbondleiders gesproken, waarbij de pertinente indruk werd gevestigd, dat de vakbonden op Curacao en Aruba, al zijn ze den met steun van buiten af opgericht, niet klakkeloos de adviezen van deze buitenlanders zullen opvolgen of verzoeken van deze zijde maar direct inwilligen.

„Jammer", aldus de heer Van der Meer, „is het feit dat de vakbonden hier niet beschikken over een doorgewinterde vakbondsman, die als adviseur zou kunnen optreden. De besturen zijn in de meeste gevallen wel goedwillend en staan ook werkelijk de belangen van de aangesloten arbeiders voor, maar de ervaring en kundigheid om te onderhandelen zijn ver te zoeken. Maar er zijn wel mensen, die het kunnen en ik hoop dat de vakbonden de raad van deze lieden zullen inroepen."

Het vakverenigingsleven in de Antillen staat nog in zijn kinderschoenen en het zijn meestal niet direct de experts die een vakbond van den beginne af gaan leiden. Wanneer de idee gegroeid is en het extreme van de bond is afgeslepen komen ook de mensen die beter geschikt zijn voor het leiden van een vakbond erbij. Het moet allemaal nog groeien. Belangrijk is echter er voor te zorgen dat het niet verkeerd groeit.

Niet onderdrukken

Maar waarom worden dergelijke stromingen niet onmiddellijk de kop ingedrukt, zou men kunnen vragen. Welnu, in de eerste plaats druist het tegen de democratische beginselen in om de vrijheid van vereniging en vergadering in te trekken. Bovendien zou men bij een verbod toch niet kunnen beletten dat er — zij het ondergronds — wordt samengesmeed. De mogelijkheid tot onderhandelen is uitgesloten en als er een klap komt, komt ze raak aan. De werkgever is dan niet voorbereid.

In het huidige geval is er voldoende „ventilatie". De vakbonden kunnen zich uitspreken en een gesprek tussen werknemer en -gever blijft mogelijk, waardoor ook een oplossing van eventuele conflicten op evolutionaire wijze in het bereik blijft.

De schadelijke invloeden

Mr Van der Meer is ervan overtuigd dat de huidige plaatselijke vakbonden en -organisaties zich wel bewust zijn van het gevaar dat buitenlandse invloed vormt, en dat de buitenlandse organisaties die hier een handje hebben geholpen om de onervaren vakbondsbesturen wegwijs te maken wel zullen merken dat de geholpenen aan de ene kant dankbaar zijn, maar anderzijds geen volgelingen zullen blijken van de opdrachten, die de economie van de Antillen in gevaar zouden brengen.

Kan dat?

Zijn deze vakbondsleiders op de Antillen nu wel mans genoeg om de zeer ervaren en slimme zetten van de ORIT en C.I.O. te onderkennen? Zal men direct of indirect toch niet tot volgen gedwongen zijn? Ziedaar de vragen waarop de tijd het antwoord zal geven.

Aannemelijk is het dat de onervarenheid van de plaatselijke vakbondsleiders een gevaarlijke situatie kan scheppen. Het is dan ook noodzakelijk dat uit eigen boezem een kundig leider of adviseur naar voren komt om uit het doolhof der geschapen vakbondsperikelen een juiste en gezonde weg te vinden.

BURGERDEFENSIE WORDT OPNIEUW BESTUDEERD

Hoewel het hoofd van de burgerdefensie de heer M. B. Bartels Daal vijf maanden (van Augustus tot December 1953) in Nederland de burgerdefensie heeft bekeken en bestudeerd en daarna een lijvig rapport heeft overhandigd aan de toenmalige regering, heeft de regering nu een expert van de burgerdefensie in Nederland een nieuw rapport verzocht over een zo voordelige, maar toch zo goed mogelijke opzet van de burgerdefensie in de Nederlandse Antillen. Dit rapport zal eind September worden uitgebracht.

De regering is van mening dat het rapport van de heer Bartels Daal verouderd is. Met Nederland zou iedere zes maanden contact worden opgenomen omtrent nieuwe strijdmiddelen en -afweer, maar dat is niet gebeurd. In de laatste jaren zijn met de nieuwe wapens ook nieuwe afweermiddelen en maatregelen in het leven geroepen. Vandaar het verzoek om een up-to-date rapport.

A.B.C. organiseert een Bridge-Drive

O'STAD.: — Hoe langer hoe meer gaat de Aruba Boating Club op de voorgrond treden. In de laatste tijd hebben wij leuke dagen gehad op Koninginnedag en tijdens de A.S.U. sportweek. Ook hebben nog niet zo lang geleden vele automobilisten kunnen genieten van een tweetal sterritten met nasi goreng toe. Binnenkort zullen nu ook de liefhebbers van het kaartspel in het Clubhuis van de A.B.C. terecht kunnen, want de heren Ernandez, Visman en Cloo van deze club zullen voortaan bridgeavonden gaan organiseren, waarvan de eerste op 31 Augustus a.s. gehouden zal worden. Er zal individueel gespeeld worden, een systeem, dat indertijd ook in de Marine Club werd toegepast en waarmede de deelnemers toen bizonder ingenomen waren.

EIGENLIJK NIETS BIJZONDERS

SAVANETA. — Woensdagmiddag half drie kwam de twee-en-twintig-jarige P. v.d. L. uit Savaneta bij zijn moeder geld vragen. Daar de jongeman echter beschonken was, werd dit verzoek door de verstandige moeder geweigerd.

Hierop reageerde de boos geworden zoon met een poging tot zelfmoord. Stellig zou hij gepoogd hebben zich aan een divi-divi boom, die binnen de koraal staat, te gaan verhangen, ware het niet, dat zijn oom en nog een ander manspersoon de jongen wisten te grijpen en zodoende het ongebruikelijk voornemen konden verijdelen. De moeder verklaarde aan de politie, dat de jongen wel meer van dergelijke plannen had gehad, echter steeds wanneer hij dronken was. Voor een onderzoek naar zijn geestesgesteldheid is de jeugdige drinker aan de doktoren J. P. Braat en J. W. J. Brands overgegeven.

PLANTENINZAMELINGSACTIE VOOR WILHELMINAPARK GISTEREN BEGONNEN

Opbrengst eerste dag drie volle vrachtwagens

ORANJESTAD.— Met de hulp van een aantal padvindsters van de Filamena en de Beatrix Graep en een evengroot aantal verkenners van de St. Franciscus Groep is gistermorgen om negen uur de inzamelingsactie van planten voor het Wilhelminapark begonnen. Door de D.O.W. waren voor het vervoer twee forse vrachtwagens afgestaan, die beide aan de voorzijde een groot bord voerden, waarop het doel vermeld stond.

De padvindsters stonden onder leiding van de dames L. de Cuba en R. Kroot, terwijl de heren R. Martinez en G. Tromp bij de verkenners het commando voerden. Op elk der wagens, waarvan de een de Socotorobuurt inging en de ander naar Comparnashi, nam de helft van beide ploegen plaats. Het systeem was, dat de padvind(st)ers overal de huizen langs gingen en de bewoners vroegen of zij soms een plantje of boompje konden afstaan voor de heplanting van het Wilhelminapark, dat langzamerhand vorm begint aan te nemen. Alle gaven werden vervolgens verzameld op de vrachtwagen, die langzaam volgde. Zoals reeds gemeld, was het resultaat van de eerste dag drie volle wagens met een grote verscheidenheid aan planten. Vooral met de Koningspalm en de Thuja's was de heer E. Bartels van het Touristenbureau, die de actie leidt, bizonder in zijn schik. Wat de Cayenne's en Crotons betreft, waarvan een groot aantal benodigd is, hiervan werden er gisteren slechts weinig geschonken, zodat het maar te hopen is, dat de komende inzamelingsdagen dit nog goed zullen maken.

De Padvinders klapten gisteren niet tevergeefs bij de heer C. van Thijs-Caranel aan. Onder het wakend oog van de heer Bartels laadden ze hun buit op de vrachtwagen. Rechts zien we de milde gever en echtgenote in gesprek met de heer E. Bartels. Foto Bonke

Heden zullen de nog niet bezochte delen van Socotoro en Comparnashi bezocht worden. Afhankelijk van de hoeveelheid planten, die binnenkomt zal er de volgende week opnieuw twee dagen door de padvind(st)ers uitgerukt worden: de actie zal pas afgelopen zijn, wanneer of de perken van het park gevuld zijn, óf het gehele eiland wat planten betreft door de padvind(st)ers uitgekamd is. De heer Bartels hoopt maar, dat de „Trommelstok", een boom, die ergens bij Seroe Patrishi in de knoek staat, ook tot de geschonken flora zal behoren.

Zoals reeds eerder in ons blad werd medegedeeld, zal eerst de z.g. skeletbeplanting in het park worden aangebracht.

Met deze skeletbeplanting zullen de vormen van het park worden vastgelegd. Zo zullen b.v. vele tientallen Cayennes langs de 150M. lange trottoirband komen te staan. Is het gronddessin voltooid, dan zullen de resterende „blote" stukken in de perken opgevuld worden met een selectie van de overgebleven planten. In het park zullen voldoende waterkranen aanwezig zijn om alle punten voor besproeiing te kunnen bereiken.

De beide eerste personen, die gisterenmorgen door de inzamelingsgroepen werden bezocht, waren de heer W.F. Craane in de Wilhelminasstraat, die indertijd de eerste was, die na de bekend wording van het plan de heer Bartels enkele planten aanbood, en de heer C. van Thijs Coronel in de Socotorolaan no. 10, uit wiens knoek St. Helena, achter het R.C.A. veld ruim driehonderd vrachtwagens vruchtbare aarde werden weggehaald (gratis), die nu in het Wilhelminapark als bovenlaag is aangebracht. De heer Coronel schonk o.m. een Canoa San Pedro, een Gardenia, een palm en een Cubanita.

In Amerika zijn de paardenrennen te Hamilton bizonder geliefd. De deelnemende paarden komen uit de beste stallen en zo ook bij de laatstgehouden jaarlijkse Gold Cup race. Hier werd Scott Forst van de Camp stallen uit Californie de winnaar. Hierboven de uittreiking van de enorme (vergulde) beker aan de eigenaar Camp.

Boelganin zendt boodschap aan Voorzitter Atoom-conferentie

„Eerste conferentie was een succes, een veelbetekenende stap voorwaarts"

GENEVE, 25 Augustus.— De premier van de Sowjet-Unie, maarschalk Boelganin, heeft in een boodschap tot de voorzitter van de atoom-conferentie te Genève opgeroepen tot „geregelde bijeenkomsten van geleerden."

De Russische premier verklaarde deze oproep tot de conferentie te richten „in verband met het succes dat op deze eerste atoomconferentie van de Verenigde Naties is bereikt." De boodschap van de Russische premier, was gericht aan de voorzitter van de inmiddels besloten conferentie, dr. Homi J. Bhabha (India).

Maarschalk Boelganin beschreef de conferentie als „een veelbetekenende stap voorwaarts tot het bereiken van internationale samenwerking op het belangrijkste gebied van het gebruik van atoomenergie voor vreedzame doeleinden".

„Deze conferentie zal zonder twijfel de zaak van de vrede dienen en leiden tot een verder afnemen van de internationale spanningen", aldus premier Boelganin.

Vrije dagen tijdens koninklijk bezoek

WILLEMSTAD.:—

De regering heeft tijdens het bezoek van de Koningin en de Prins der Nederlanden vrije dagen vastgesteld. Voor iedere eiland is dit verschillend. Voor Curacao is het 18 October, de dag van aankomst van het Koninklijk Paar.

Aruba heeft Zaterdag 22 October vrij, Bonaire Vrijdag 21 October en de Bovenwinden Maandag 24 October. Aan de verschillende maatschappijen in de Antillen is echter het speciale verzoek van de regering gedaan om de werknemers zoveel mogelijk in de gelegenheid te stellen de verschillende festiviteiten mee te maken. Meer dan een dag vrij van dienst zou echter de industrie schaden.

H.M. de Koningin en Prins Bernhard komen op Vrijdag 21 October op Aruba aan: de werknemers daar is verzocht Vrijdagmiddag zoveel mogelijk vrij te geven om hun werknemers in de gelegenheid te stellen de ontvangst te kunnen bijwonen.

PAKISTAANSE BOEREN GAAN KASJMIR VREEDZAAM INVADEREN

NIEUW DELHI.— Volgens de correspondent in het Pakistaanse Lahore van het in India verschijnende blad „The Statesman" heeft de Pakistaanse organisatie van boeren en arbeiders besloten op 15 September met 10.000 van haar leden een „vreedzame invasie" over de grenzen van het omstreden Kasjmir te houden. De Pakistaanse Hoge Commissaris in Nieuw Delhi zeide niet over gegevens over deze actie te beschikken.

A.F.P. tekent hierhij aan, dat India, dat thans het voornaamste en grootste deel van Kasjmir in handen heeft, deze methode van vreedzame invasies in de Portugese gebieden op het Voor-Indische subcontinent toepast, teneinde een regeling van de tussen Portugal en India hangende kwestie van deze gebieden te verhaasten. De Pakistani zouden dan met dezelfde methode demonstreren voor een regeling van de kwestie-Kasjmir.

Markies werd monnik

De Franse markies Melchior de Vogué directeur van de bekende Franse bank, Credit Lyonnais en diens echtgenote Geneviève Brincara hebben besloten vrijwillig afstand te doen van het weelderige leven dat zij tot voor kort leidden.

De 63-jarige kasteelbezitter en markies zal op 15 September tot een kloosterorde der Benedictijnen toetreden, terwijl zijn vrouw in een Parijs nonnenklooster haar intrek zal nemen. De markies en zijn vrouw zullen elkaar vanaf dat ogenblik niet meer ontmoeten, na een huwelijk van 35 jaar waaruit vijf kinderen werden geboren.

Op 15 Augustus de rk feestdag van Maria-hemelvaart hebben de markies en zijn vrouw hun besluit officieel aan de familie bekend gemaakt. Dit geschiedde tijdens een plechtigheid die werd gehouden in de kapel van hun kasteel in de omgving van Bourges.

Nog steeds weinig interesse voor het stemmen bij de Lago

SAN NICOLAS.— Terwijl aan het einde van de eerste stemmingsdag nog geen honderdvijftig Lagowerknemers (van de 5.500) van hun stemrecht gebruik hadden gemaakt, was dit totaalcijfer gisteravond, toen na zes uur de stemmen wederom geteld werden, opgelopen tot 201! Tenzij heden de stemlokalen door de Lagowerknemers bestormd worden, is het thans zeker, dat het gehele referendum een armzalige vertoning van de nieuwe vakbond is geworden.

Ook in de stad San Nicolas bleef het de beide eerste dagen rustig. De eerste dag werden er hier en daar wat pamfletten uitgedeeld met een pro-L.E.C. strekking. Ook heeft er ergens een voor de Lago hatelijke opmerking op een muur gestaan, maar dat was dan ook alles.

Laten wij hopen, dat er na dit referendum bij de Lago een werknemersvertegenwoordiging zal kunnen ontstaan overeenkomstig de wensen zoals die onder het merendeel van de arbeiders heerst. Laten wij hopen, dat er een methode gevonden zal kunnen worden om de onrust en ontevredenheid, die hier en daar onder de employees heersen, weg te nemen; een oplossing, die werkgever en werknemer tevreden zal stellen. Voorwaarde voor Aruba's welvaart is niet alleen arbeidsijver, maar ook arbeidsrust.

De bliksem sloeg in het Radiostation op de Hooiberg

ORANJESTAD.— In de nacht van Woensdag op Donderdag omstreeks twee uur brak er boven Aruba een hevige onweersbui los, die in zijn soort stellig niet alledaags genoemd kan worden. De regen, door een krachtige wind voortgezwiept, viel in stromen uit de hemel en velen zullen die nacht het bed uit zijn geweest om — meestal te laat — de shutters te sluiten.

De geregistreerde windstoten van 36 mijl (58 km.) per uur waren volgens deskundigen niets bizonders op deze windige ellanden. Wel was echter de hoeveelheid gevallen regen boven het normale: 36.4 mm. De gemiddelde regenval gedurende de maand Augustus was de laatste jaren 23 mm.

Wat de wegen betreft werd alleen bij Mahuma een weggedeelte gevaarlijk om te berijden. Een dam over de rooi aldaar was indertijd n.l. door „Hazel" weggespoeld en in plaats daarvan was er met zand en grind een berijdbare weg door de rooi gemaakt.

Dit gedeelte was, doordat het zand en grint was weggespoeld, practisch niet meer te berijden.

Doordat de bliksem insloeg in de apparatuur van de Radiodienst op de Hooiberg, was gisterenmorgen de telefoon en telegraafverbinding met Curacao gestoord, terwijl ook de mobilofooninstallaties op de verschillende politieposten enige tijd niet te gebruiken waren. Door een snel ingrijpen van de mensen van de Radiodienst was de schade evenwel spoedig hersteld.

Algemene Ledenvergadering Aruba Boating Club

O'STAD.: — Vrijdag de tweede September, zal er in het clubgebouw van de A.B.C. (Aruba Boating Club) een algemene ledenvergadering worden gehouden. Als voornaamste punten van de agenda staan vermeld de behandeling van een wijziging in de Statuten van de club, alsmede besprekingen over het Huishoudelijk Reglement. Hoe laat de vergadering zal beginnen, is nog niet bepaald.

Na afloop van de vergadering zullen lichtbeelden worden vertoond van wedstrijden gehouden op Koninginnedag 1955.

Opnieuw twee autobanden gestolen

NOORD.: — Bij de politie in Noord kwam M.A. aangifte doen van diefstal van twee complete autowielen. De beide reservewielen waren uit de onafgesloten koffer van zijn auto A-2305 gestolen, toen deze op het erf van zijn woning op Kuda Becha stond geparkeerd. De diefstal was enige dagen geleden ontdekt. Het merk der banden is „Atlas".

Weer loofde Viana Fl. 1.000.— uit aan een van zijn kopers

O'STAD.: — Drie maanden achtereen zou de Viana Auto Supply & Trading Co. aan een koper van een tweede handswagen een prijs van Fl. 1.000.— uitreiken. De eerste gelukkige winnaar was Joaquin Maduro uit Santa Cruz, die met de koop van zijn 1949 Dodge bij Viana Fl. 1.000.— won.

De tweede winnaar werd gisterenmiddag bekend, toen bij een van de notarissen van het eiland de trekking geschied was en de heer Vincent R. Sherwood uit Cura Cabai N.C. 11 winnaar werd van het „mille". De heer Sherwood had op 20 Augustus j.l. een 1952 Buick Sedan bij de Viana Auto Suply & Trading Co. in San Nicolas gekocht.

Van de heer J. d'Aguiar van deze autofirma vernamen wij, dat de derde trekking omstreeks 25 September zal plaats vinden.

Daarmede zal dan deze actie afgelopen zijn. Daarna zal echter een nieuwe actie gestart worden met nog betere verrassingen, aldus de heer d'Aguiar.

De opinie van Nederlandse wetenschapsmensen over de Zaterdag geeindigde Atoomconferentie

GENEVE, 25 Augustus.— De Nederlandse wetenschapsmensen, die aan de Zaterdag geëindigde atoomconferentie hebben deelgenomen, zijn het er allen over eens, „dat die conferentie een historische taak heeft vervuld door het internationale wetenschappelijke contact te herstellen en enorme hoeveelheden hoogst belangrijk studiemateriaal algemeen toegankelijk te maken", zo verklaarden verscheidenen van hen na afloop van de conferentie tegenover de speciale correspondent van het A.N.P. Het zal lang duren, voordat al dit studiemateriaal zal zijn verwerkt. De opmerking van een Franse geleerde, die gisteren zei „tot Kerstmis zullen we nergens anders tijd voor hebben", schijnt dan ook tevens de menig van vele andere delegaties te vertolken.

Wat Nederland betreft zal dit verwerken op tweeërlei manier plaats hebben: enerzijds zal het grondig worden geanalyseerd door de wetenschappelijke leden van de delegatie en anderzijds zal het zeker nog wel geruime tijd een bron van studie vormen in het „reactorcentrum Nederland".

Dit absorberen van zulk een grote hoeveelheid gegevens van zeer uiteenlopende aard zal aanzienlijk worden vergemakkelijkt door het bezit van vijf exemplaren van het achtdelige Amerikaanse documentatiewerk over de atoomwetenschap, een geschenk van de Amerikaanse delegatie.

Zolang alle gegevens niet met meer rust en aandacht onder de loupe zijn genomen, dan tijdens de drukke twee weken van de conferentie mogelijk was, zal het volgens de Nederlandse gedelegeerden onverantwoordelijk zijn te willen beweren, wat nu wel de voornaamste wetenschappelijke hoogtepunten van de conferentie zijn geweest. Op alle gebieden, die in Geneve zijn behandeld is zoveel waardevols meegedeeld, dat het geheel nog nauwelijks te overzien is, zeiden zij.

Wel noemden zij als een van de treffendste aspecten van de conferentie: de gelijkvormigheid van de oplosssingen, die de geleerden in verschillende landen hadden gevonden in alle gevallen, waarin eenzelfde probleem van de atoomwetenschap in die verschillende landen was bestudeerd.

„Niemand, waar dan ook, heeft iets geheel nieuws bedacht of een geheel nieuw resultaat bereikt, dat niet ook is gevonden door onderzoeken in andere landen, zelfs al werkte men soms met verschillende methoden", werd in dit verband opgemerkt.

De Nederlandse geleerden erkenden, dat de toepassing op steeds grotere schaal van de atoomwetenschap, welke wij in de toekomst kunnen verwachten, het nemen van een aantal beveiligings- en controlemaatregelen noodzakelijk zal maken.

Zij zagen daar echter niets opzienbarends of revolutionnairs in, maar slechts een normale voortzetting van wat er reeds lang gebeurt op andere gebieden, waar een zekere gevarenfactor bestaat, bijvoorbeeld met betrekking tot het stoomwezen en de vervaardiging van zuurstof.

Internationaal, meenden zij, zullen bij voorbeeld het toekomstige bureau voor atoomenergie van de Verenigde Naties of een andere afdeling van de Verenigde Naties zich kunnen belasten met het opstellen van conventies inzake het geoorloofde niveau van radioactiviteit, waaraan laboratorium- en reactorpersoneel en eventueel ook de bevolking in het algemeen, mag worden blootgesteld. Ook zal er zeker een internationale conventie inzake het transport van radio-actieve isotopen moeten komen. Bij het nemen van beslissingen, interantionaal zowel als nationaal, over de beveiligingsmaatregelen, die al of nietnoodzakelijk worden geacht, zullen uiteraard niet alleen wetenschapsmensen, maar ook regeringsambtenaren als vertegenwoordigers van het algemene belang moeten meespreken, verklaarden zij, en er zal een acceptabel evenwicht tussen die twee invloeden moeten worden gezocht.

Nationaal bestaat er, volgens hen, wat Nederland betreft reeds een goede synthese in dit opzicht door het „reactorcentrum", waarin regering, wetenschap en industrie niet alleen meer samenwerken, maar waarin de regering bovendien een recht van veto heeft als het om de veiligheid van mens en dier gaat.

Grote belangstelling voor de internationale expositie van uitvindingen

AMSTERDAM.— Op de Internationale Tentoonstelling van Uitvindingen die van 29 October tot 7 November in Amsterdam in de Apollohal zal worden gehouden zullen vele honderden producten worden geëxposeerd van de altijd zoekende en experimenterende uitvinders uit binnen- en buitenland. De eerste expositie werd verleden jaar in het R.A.I.-gebouw georganiseerd. Er waren toen ongeveer 400 inzendingen. Gezien de korte voorbereidingstijd beperkte de uitstalling van vernuftigheden zich toen tot producten uit enkele Europese landen. Deze keer echter hebben veel landen laten weten belangstelling te hebben. Er zullen o.m. inzendingen komen uit Amerika, Canada, Engeland, Italië, Zwitserland en nog meer landen, aldus lazen wij in „Het Parool.".

Ook met Rusland, Oost-Duitsland en Hongarije bestaan contacten. Hoeveel inzendingen er totaal zullen zijn, is op dit moment nog niet te zeggen, maar men verwacht toch meer dan het dubbele van vorig jaar. Overigens heeft de expositie van 1954 vele voor de betrokkenen belangrijke gevolgen gehad. Meer dan de helft van de toen uitgestalde octrooien werd verkocht, er ontstonden allerlei belangrijke internationale contacten, terwijl enkele minvermogende uitvinders kapitaal konden aantrekken. Ook dit jaar is er weer gelegenheid voor onbemiddelde vorsers om hun werk te tonen.

Een der nieuwigheden van dit jaar is o.m. een compleet tentoongetseld huis met volledige inrichting. Op, aan en in dit huis is een reeks van primeurs. Door het toepassen van een nieuwe temperatuurregeling binnenshuis bijvoorbeeld zou het mogelijk worden, 40 à 50 procent van de brandstof te besparen. Het „kant-en-klaar-huis" met vier kamers is volgens de uitvinders in een record-tijd te bouwen. In de inrichting van kamers en keuken zijn allerlei ook voor het grote publiek interessante nieuwe dingen te bekijken.

Hoewel zeer uitgebreid, zal de tentoonstelling toch maar een klein deel kunnen laten zien, wat er jaarlijks in een land als Nederland alleen al wordt uitgevonden.

Octrooiraad

Mr J.F.A. Verzijl van de Octrooiraad uit Den Haag, vertelde, dat er per jaar ongeveer 3500 octrooien worden verleend.

Het aantal aanvragen voor octrooien stijgt voortdurend. In '48 stroomden er 6000 meldingen van mensen, die iets nieuws gevonden meenden te hebben, bij de Octrooiraad binnen. Dat liep via 8600 in 1952 tot 9000 in 1953. Ongeveer één-derde van die aantallen wordt na een nauwkeurig onderzoek door zeer deskundigen afgewezen, nog één-derde van de aanvragen wordt tijdens het voor-onderzoek weer ingetrokken. De rest wordt inderdaad geoctrooieerd. Er bestaat bij het behandelen van de aanvragen een nog al grote achtertsand. Een onderzoek vergt ongeveer twee jaar. Er komen steeds meer aanvragen, die door ongeveer hetzelfde aantal ingenieurs moeten worden behandeld. Volgens mr Verzijl hangt de achterstand van het feit, dat de salarissen van de voor-onderzoekers worden geregeld volgens de normale regelingen voor ambtenaren. En meestal heeft het bedrijfsleven althans financieel meer te bieden. Mr Verzijl bepleitte een regeling, volgens welke de Octrooiraad zou worden verheven tot een onafhankelijk lichaam met een eigen begroting. Volgens hem zou een dergelijke onafhankelijke instantie zichzelf zeer goed kunnen bedruipen.

8 NEDERLANDERS IN RUSLAND WORDEN VRIJGELATEN

's-GRAVENHAGE, 25 Aug.— Het ministerie van buitenlandse zaken deelt mede:

Van de Nederlandse ambassadeur te Moskou is bericht ontvangen, dat acht Nederlanders, die sedert geruime tijd in Russische gevangenschap verkeerden, door de de Sowjet-Unie zullen worden vrijgelaten. Op een nader te bepalen datum zullen zij worden overgedragen aan een vertegenwoordiger van het consulaat-generaal der Nederlanden te Berlijn. Na identiteitsonderzoek worden de betrokkenen, voor zover zij repatriëring wensen, via Oldenzaal naar Nederland teruggebracht. De familie in Nederland is reeds omtrent deze vrijlating ingelicht.

SECRETARIS-GENERAAL VAN INTERNATIONALE MIJNWERKERSBOND UIT MAROKKO GEWEZEN

RABAT, 25 Aug.: — Henri Turel, secretaris-generaal van het Internationale Verbond van Mijnwerkers, dat bonden is met het Internationale Verbond van Vrije Vakverenigingen, is uit Frans Marokko gewezen „wegens ondermijnende en opruiende actie". Hij bevond zich in Casablanca.

TOURISME NAAR RUSLAND

LONDEN, 25 Aug.: — Radio-Moskou heeft medegedeeld, dat „Intoerist", het Sowjetrussische reisbureau, contracten met buitenlandse reisbureaux heeft ondertekend, volgens welke enige duizenden toeristen uit West-Duitsland, België, Noorwegen en Zweden nog dit seizoen een bezoek aan de Sowjet-Unie kunnen brengen.

ARUBAANSE COURANT
Uitgeefster: Arubaanse Drukkerij en uitgevers & Publiciteit Mij. N.V.
Awakelistraat 2, tel: 1116 en 5114 O'stad.
Directeur-Hoofdredacteur: G. J. Staartjes
Abonnementsprijs Fl. 3.50 per maand
Gedrukt bij Drukkerij „DE STAD" N.V.

AGENDA

Vrijdag 26 Augustus

BIOSCOPEN

DE VEER THEATER: 20.30 „The blue veil"

RIALTO: 20.00 „The Maverick"

PRINCIPAL: 20.00 „Joan of Arc"

AURORA: 19.30 „The stand at Apache river"

SAVANETA: 19.30 „Column South"

APOTHEKEN

Oranjestad: Botica Aruba
San Nicolas: Botica Central

VROEDVROUW, ZIEKEN- EN KRAAMVERPLEEGSTER

Zuster M. v.d. Mark, tel. 1557, Rondweg Oranjestad.
Zr. Braumuller, Nassaustraat 42, Telefoon 1355.

VOZ DI ARUBA

6.00 Opening
6.05 Dushi Amanecer na Aruba
6.30 Nieuws in het Engels
6.45 Ochtend melodiën
7.00 Programma voor luisteraars in het buitenland
7.30 Zeg het met muziek
8.00 Sluiting
12.00 Opening
12.05 Populaire muziek
12.15 Nieuws in het Nederlands
12.30 Populaire muziek
12.40 Programma van A.T.C.
12.55 Een Antilliaanse melodie
13.00 Nieuws in het Papiaments
13.15 Verzoekplaten voor het buitenland
13.30 Hoorspel „El Gato"
13.45 Voor de Huisvrouw
14.00 Sluiting
18.30 Opening
18.35 Nieuws in het Papiaments
18.45 Programma van Ron Diamante
19.00 Verzoekplaten
19.20 Nieuws in het Engels
19.30 Hoorspel „Un amor frente al destino"
19.45 Speciaal Programma
20.00 Nieuws in het Nederlands
20.15 Antilliaanse muziek
20.30 Populaire Amerikaanse muziek
20.45 Een bezoek aan Nederland
21.15 Nieuws in het Spaans
21.30 Hora Azul
22.00 Klassieke muziek
22.30 Sluiting

Dia 3 di Augustus a contrae matrimonio Sr. Johannes Kock y Srta. Isaura Chaljub. Riba e portret aki e pareha Kock-Chaljub riba e dia mas feliz di nan bida. Aunque poco laat nos deseonan ta sincero.

Foto Bonke

PAGINA TRES

SENSACIONAL K. O. DI GARROWAY ARIBA EBELIO RIO

Mal decision a afecta un programa den cual tur pelea tabata yen di emocion di cuminzamento te fin. Jueznan a favorece Juan Lopez di Maracaibo den su encuentro cu e chinito Curly Kayo, loke no tabata na satisfaccion di e publico.

(DI NOS SPORTREPORTER)

ORANJESTAD.— E mainbout di e programa aki organiza pa Aruba Boxing Association, tabata entre e campeon di peso mediano di Guyana Inglesa Bonny Garroway y e maracaibero Ebelio Rio. E ingles a subi ring cu un short preto cu strepi blanco bisti pisando 155 1/2 lbs., mientras cu su contrario tabata tin un short berde cu strepi geel pisando 156 1/2 lbs. For di den promer round Bonny ta mustra cu el a subi ring pa duna hopi pelea y ta inicia e promer cambio di golpi. Aunke nan no a conecta hopi solido den e round aki ya cu nan ta studia otro promer toch Garroway a tuma ventaha cu varios jabs bon riba pecho y cabez di e venezolano.

Ebelio tambe ta conecta pero sin efecto. Ebelio ta cuminza e segundo round cu hopi jabs tras di otro na cara di e ingles teniendo e ingles un poco na distancia, pero na final di e round aki Bonny ta logra conecta dos „one-two" masha bon na cabez di Rio. E promer di e tercer round ta worde tuma pa Bonny cu un terrible gancho robez na stoma di Rio cu e ta sigi cu dos derechazo na cara tambaleando e venezolano. Pero Rio ta demonstra hopi coraje y resistencia pa wanta golpi y ta pone Bonny back ora cu e ta bolbe den atake cu gancho derecho na ribchi di Bonny. Tambe e ta pone tres jabs consecutivo na cara di su contrario forzando esaki drenta den clinch.

For di e break Rio ta tira un fuerte uppercut pero Bonny ta block cu un bon defensa. Garroway ta inicia e cuart round meskos cu e tercero cu un fuerte gancho na stoma sigi pa un golpi na cara y na garganta di Rio. Rio tambe ta conecta fuerte gancho na pecho di e ingles cu ta debolbe e golpinan aki cu un one-two. Den e quinto round Bonny ta tambalea Rio cu tres consecutivo gancho robes cu e venezolano no por a block. Rio ta Back y cu poco bon jabs y despues un clinch e ta recupara. Valientemente e venezolano ta bringa back y defendiendo bon ta logra sali basta bon for di e round aki cu tabata luci fatal pe. Ebelio Rio ta haci un rush den e sexto round y ta sorprende Garroway cu varios golpi rapido na cara y pecho obligando Bonny bai den defensa. E ingles ta bai den cabuya caminda e venezolano ta sigi castiga pero di repente Bonny ta tira un rapido gancho robez cu ta para Rio. Awor ta bin un fuerte intercambio di golpi den cual Rio ta saka mihor ventaha. Aunke cu e tin mas reach cu Bonny e ta logra mihor golpi den pelea di aden. Un fuerte gancho robez sigi pa un derecho di Garroway ta pone e publico lamta para net na final di e sexto. Round number siete ta bira fatal pa Rio ora cu e ingles ta habri su rapido jabs na cara y fuerte gancho na stoma. E promer golpi di Bonny vistamente a afecta Rio, pero e venezolano tin un corazon di leon y ta sigi busca pelea. Ora cu Rio ta sake pa conecta un jabs un rapido gancho robez ta cohe Rio den garganta y ta pone e venezolano su rodillanan dobla. Bonny, sintiendo e fin cerca ta remata cu un derechazo na cabez mandando Rio pa lona. E maracaibero ta lamta na ocho y ta conecta dos jabs pero Bonny ta side step pa un gancho y ta saka un bon uppercut cu ta haci hopi efecto. Rio ta busca di garra na Bonny pa e no cai pero Bonny ta hala afor y sigi castiga e venezolano sin piedad. Rio no kier cai y ta pone un golpi mas na pecho di Garroway pero esaki lo tabata su ultimo golpi di e pelea pasobra Garroway ta conecta otro uppercut na cachete sigi pa gancho di ambos banda pa manda Rio lona pa segundo y ultimo vez di pelea aki. Rio no por lamta promer cu e diez seconde reglamentario pasa y Garroway ta worde declara ganador pa K.O. den 2 minuut y 5 seconde di e septimo round. Ebelio Rio a demonstra di tin masha hopi coraje y resistencia pa wanta golpi, mientras cu su vencedor tabatin mihor punteria y un gancho robez cu no tabata falla. E golpi aki ta esun cu mas afecta e venezolano. Juan Lopez di Maracaibo y Curly Kayo di Aruba tabata encarga cu semi-final di e programa aki pa 8 round.

Lopez a pisa 132 lbs mientras cu Curly a pisa 131 lbs. Curly ta inicia atake den e promer round cu un rapido jabs na cara di Lopez. Ambos pugilista ta box masha rapido haciendo uso di bon footwork. Lopez ta conecta na principio di e segundo round cu dos gancho robez, pero Curly ta responde cu fuerte golpi na pecho. Dos golpi bao di faha di parti di Lopez ta haci referee Bergen hala su attencion. Pa un rato Curly tabata hopi afecta pa e golpinan aki cu tabata sushi y Lopez a provecha e chens pa pone hopi golpi na cara y cabez di e chinito. Curly ta tambalea Lopez den e tercer round cu fres, cuatra jabs na cara sigi pa dos gancho na cabez, pero e venezolano ta luci hopi experiencia y ta drenta clinch pa coi aire. Den propio esquina di Lopez Curly ta castigele cu dos rapido uppercut cu ta habri un herida bao di wowo robez di e venezolano. E Chinito ta domina hopi den round aki y ta forza Lopez den defensa.

Su rapido one-two ta haciendo efecto pero na momento di remata e venezolano ta side-step bunita lagando e tiro di su contrario perde den aire. Den e quinto round Curly ta cuminza cu un rush fuerte pero Lopez ta para bringa valientemente y te hasta ta pone Curly back den cabuya. Cu dos bon golpi na cabez e ta pone chino su nanishi sangra. Den e sorto di pelea aki, esta den cabuya, e venezolano ta saka hopi ventaha. Tur dos pugilista ta sangra den e sexto round. Lopez ta sigi busca modo di hanja Curly den cabuya pero e chinito luciendo bon footwork ta sali rapido pa bringa afor. Curly ta conecta 3 rapido uppercut den e septimo round cu e venezolano ta responde cu dos gancho robez na stoma. Lopez ta sigi ataka cu fuerte jab y gancho na stoma y cabez pero e chinito ta defendiendo bon. Tres biaha tras di otro den e ultimo round Curly ta conecta bunita cu su rapido one-two. Lopez no ta baha cabez y ta sigi duna masha bon pelea. Ora cu gong a sona pa ultimo biaha den e pelea aki publico, cu no tabata hopi, a ovaciona ambos pugilista pa e bunita pelea cu nan a demonstra. E decision a cai na favor di Juan Lopez. Como publica keda mal contento cu e decision aki nos ta publica aki bao un box-score di e pelea aki:

Juez Mc Millan:
E JL JL CK E JL E CK
Juez Kuiperi:
E JL JL CK E E JL CK
Referee Bergen:
E CK JL CK CK E JL E
Total:
3 pa LK, 2 pa CK, 3 Emp.
3 pa JL, 2 pa CK, 3 E mp.
2 pa JL, 3 pa CK, 3 E mp.

Manera e querido lector por nota referee Bergen ta e unico cu a duna Curly e segundo round. Y e la haci esaki pa motibo cu Lopez a foul dos biaha. Segun reglamento den casonan asina e referee mester avisa e dos jueznan cu ta kita Lopez e round ey y e ora ey e jueznan tambe mester kita e round for di Lopez. Pa un error di e referee awor Curly a perde e pelea. Como cu esaki ta un error cu no mester pasa ya cu e caso aki ta menciona den reglamento no ta di opinion cu Aruba Boxing Commission mester por haci algo den e caso aki y ervisa e decision. Den e promer pelea di ocho round di e programa aki e sensacion di Sta Cruz Efe Croes (134 lbs) a empata cu e rapidisimo moreno Aruba Chocolate (129 lbs.) Efe ta den bon condicion actualmente apesar di tabata inicia mayoria di e atakenan e la termina e pelea menos cansa cu su contrario. Chocolate a conecta bon pero segun nos e falta poco forza den su golpinan. Su footwork ta masha bon y su vista tambe. E joven di Sta Cruz tabata busca pelea di aden for di cual e por saka mayor ventaha pero a agil Chocolate tabata screen, sidestep y back rapidisimo teniendo e pelea afor y golpeando cu su brazanan largo. El Negrito del Batey (142 lbs) tambe a empata cu El Vampiro den un emocionante pelea di cuatro round. Batey tabata na punto di worde noquea den e ultimo round pero gong a salbe. Kid Tony a noquea Rocky Graziano den e promer pelea di e anochi aki den 2 minuut y 45 seconde di e tercer y penultimo round.

Tur pelea di e programa aki tabata masha masha emocionante y tur pugilista a cambia golpi pa golpi satisfaciendo e poco publico presente. Lo ke si no a satisface publico tabata e decision di e pelea di Chocolate y Efe Croes y esun di Curly Kayo contra Juan Lopez. Publico tabata di opinion cu y Chocolate y Curly a gana.

Pa avisa y tur correspondencia pa Arubaanse Courant, dirigibo na: Awakatistr. 2, Oranjestad Tel. 1116 y 2116 Suscripcion Fl. 2.50 pa luna, pago adelante.

AGENDA
Dia Biernes 26 Augustus
CINE
DE VEER THEATER: 20.30 „The blue veil"
RIALTO: 20.00 „The Maverick"
PRINCIPAL: 20.00 „Joan of Arc"
AURORA: 19.30 „The sland at Apache river"
SAVANETA: 19.30 „Columa South"
Boticanan di turno
Oranjestad: oBlica Aruba
San Nicolas: Botica Central
PARTERA, ENFERMERA, etc.
Zuster M. v.d. Mark, tel. 1557, Rondweg Oranjestad.
Zr. Braumuller, Nassaustraat 42, Telefoon 1355.

VOZ DI ARUBA RADIO KELKBOOM
11.30 Opening
11.33 Musica (anuncios)
12.00 Lunchmuziek
12.25 Nieuwsberichten
12.40 Musica (anuncios)
1.30 Sluiting
5.30 Apertura
5.33 La hora del bolero
6.00 Musica (anuncios)
6.15 Dinermuziek
7.00 Noticias (Pap.)
7.15 Musica (anuncios)
7.30 Programma van KAN Inc.
7.45 Nieuwsberichten
8.00 Musica (anuncios)
8.15 Colgate Palmolive presenta
Frente al Pecado de ayer
8.30 Programma di Oranjestad Bazaar
8.45 Mussica (anuncios)
9.00 Peticiones
9.15 Prot. uitzending
9.30 Spotlight on a slar
10.00 Fin di transmision.

Nando a worde amenaza na Corsow

(Di nos Sportreporter)

O'stad. — Durante e peleanan dia Razonanochi den Swingsters Square Garden Sugar Boy Nando a declara na nos cu despues di su victoria pa T.K.O. arlba Young Tunney na Corsow dia Mars anochi un gran parti di e publico curazolenjo tabata amenaze mientras cu e tabata cambia panja den camerin. Nan tabata grite „Sali pa nos golpeabo" pero un pelea cu a surgi entre e guaponan mes a duna nos campeon chens di sali for di camerin sin cu nan a nota.. Na Hotel y na hora di barca pa Aruba, segun e la declara na nos, ainda Nando tabata nervioso pa e actitud cu e publico curazolenjo a tuma contra di dje. E la sigura nos cu e lo no bringa mas na Corsow bao di e circunstancianan actual. Nos no por hanja e actitud aki nada mas cu masha antideportivo.

ARUBIANOS TA RECLAMA

Oranjestad. — Nos a recibi un remitido ayera titula „Arubianos ta reclama etc". Cu mucho gusto nos lo kier publica e remitido, pero nos kier pidi e escritor cu el por ta asina bon di pasa na nos oficina of manda un carta firma pa nos den cual e ta pidi nos publica un remitido titula tal i tal. Aunque cu su nomber lo no ser publica nos mester tin un firma di un hende di e comision, cual lo keda secreto di Redaccion.

LA CERAMICA MOCHICA

Por Carlos Rodriguez Saavedra

En la América del Sur, entre los Andes y el Océano Pacifico, en el pais que ahora se llama el Peru, hace dos mil años florecieron civilizaciones que alcanzaron en la organizacion social, en la arquitectura y en las artes aplicadas, un esplendoroso desarrollo. El territorio ha sido siempre aspero. La Cordillera de los Andes lo cruza, con sus tres ramales gigantescas, de un extremo a otro, del Norte al Sur.

En la altiplanicie -la „puna"- la temperatura es muy baja y solo crece un corto pasto, que sirve de alimento a las llamas. Hacia arriba se elevan las cumbres perpetuamente nevadas. Hacia abajo, en las quebradas y en los valles, la tierra se calienta y el paisaje se torna verde. Si dejando el Ande descendemos hacia el mar, encontraremos los desiertos, inmensos y calcinados. Entre ellos se extienden fertiles valles, oreados por los rios que bajan desde la Cordillera y van a morir en el Oceano Pacifico.

Alli viven los descendientes de los antiguos habitantes del Peru. Es comun la creencia de que estos fueron unicamente habitantes del Imperio Inca. En verdad antes de la formacion de aquel imperio existian, repartidos a lo largo de la Cordillera de los Andes y en los valles del litoral otros pueblos importantes que habian alcanzado un elevado nivel de civilizacion.

Periodo de Chavin

En la zona central de la region andina se desarrollaron hace mas o menos dos mil años, un conjunto de grupos culturales, que se conocen bajo el denominador comun de „Periodo de Chavin", en el cual florecieron la arquitectura, el trabajo de los metales y la ceramica. Al finalizar este periodo, surgieron sobre la costa del Pacifico dos grandes centros con caracteristicas culturales propias y bien definidas: Nazca, en el Sur, y a quinientas millas de distancia, separado por montañas y arenales, el grupo Mochica, en el Norte.

(continua en la pag. 4)

Cumpleonjos feliz

Un sincera felicitacion nos ta desea riba es dia di awe Sra. Rica Arends pa motibo di su cumpleanjo.

—oo—

Tambe a cumpli anja awe Sr. Mario Croes, conocido comerciante riba nos isla. Hopi anja di bida mas den union di su familiares nos ta desea Sr. Croes.

Mashar pabien nos ta jama awe e hobencita Rosario S. Bislick kende a cumpli awe su tres primavera. Hopi anja di bida mas yen di salud y alegria ta deseonan di su mama y tata.

Segundo ganador di premio viana

1.000,—, cual tabata Joaquin Ma-

Oranjestad. — Despues di a publica e promer ganador di fl. 1.000,—, cual tabata Joaquin Maduro di Sta Cruz, Viana a informa nos ayera tardi cu e segundo ganador ta Vincent R. Sherwood di Noord Cura Cabai 11.

E premionan aki ta worde duna door di Viana Auto Supply and Trading Co. na un di e hendenan cu durante e tres luna cuminzando dia 15 Juli te 15 September cumpra un auto segundo mano cerca e firma. Sr. Sherwood a cumpra un auto Buick Sedan 1952 y a bira ganador di un mil pop.

Senjor J. d'Aguiar di firma Viana a informa nos cu e tercer premio lo ta mas o menos dia 25 di September y cu esey e lo termina.

Pero despues nan lo start cu un otro actraccion cual lo tin mehor sorpresa segun Senjor d'Aguiar a informa nos.

Aki riba nos querido lectornan por mira e simpatica pareha Flemming-Vries cu a drenta estado matrimonial dia 24 di Augustus den misa di Sta. Cruz. Un biaha mas nos ta desea Sr. y Sra. Flemming hopi felicidad.

Foto Bonke

FIEL TE NA MORTO

Pa: TUYUCHI

No. 50

Tanto Ruth como George a hanja tende ora cu nan a presenta na e ora indica, cu ta pa un asunto di masha urgencia Elsa cu su mama a bai Berlin. Frieda a bisa George cu Elsa lo skirbié directamente ora cu e yega Berlin.

George a queda masha admira respecto e viaje asina repentina, pero propiamente el a sinti su mes alivia. Ya el a dicidi di cohe su corotonan i bai haci un di su viajenan largo trobe p'e lubida tur cos i dedik'é na su estudionan. Pero esai no por a tuma luga.

E no a mira Ruth absolutamente. Esaqui a bai hiba su mama i su ruman muhé stacion. Luego e mester a bai haci diferente respondi mas pa Frieda.

Ora cu el a tuma despedida foi Frieda pa e bai haci e paseo solitario pa cual el a bin busca Elsa, Frieda a queda ta mira sonriendo. I e ora ai lihé Frieda a cohe sombré i handschoen i a bai cerca famia Volkmar.

Aya e tabatin un entrevista largo cu mama di George, quende tabata su intima amiga. I despues di nan entrevista e mama di George tabatin un expresion mes feliz riba su cara cu Frieda.

Cu un abrazo fuerte e dos muhénan aqui a despedí di otro.

„I corda cu tur cos ta queda den nos dos, Anna", Frieda a bisa ainda.

„Mi palabra di honor, Frieda. Oh bo n' por figura bo qui contento mi ta. Pasobra e compromiso asina purá di George a molestia mi masha fanto. Mi n' ta gusta nada forza i pura de lo masiado, pasobra soppi pura ta sali salo. Dios larga Ruth no rechazé awor si e bin puntra pa su man."

Frieda a sagudi cabez hariendo.

„No preocupa bo pa esai, e ta stima Geore. I amor berdadero ta pordona tur cos."

xxx

Den e dianan cu tabata sigui George tabata masha abatido i pensativo. Awor cu Elsa a bai i cu su presencia no por a haci influencia mas riba dje, e tabata mira cuanto el a equivoké cu e compromiso aqui. Su curazon tabata anhela Ruth. I continuamente Ruth tabata obheto di su pensamentonan. Lo no tabata mehor si el a bisa Elsa e berdad i a haci asina su mes liber dje lazo cu hamas lo no por hacie feliz?

Pero e tabata scual su mes trobe pasobra estando un caballero bo n' por hala bo palabra 'tras nunca. Bo mester para soporta i sufri. I cu den su ciegedad di amor e mes a marra cadena na su pia, awor e mes tin di sufri su consecuencianan.

Riba un mainta ora cu George tabata sinta desconsola na su lessenaar, manera sa socede diferente otro bez, ora cu e no por a traha; awe diripiente el a ricibi carta di Elsa.

Esaqui a debolbe su palabra: e tabata liber trobe.

Ora cu George a leza i a comprende dje carta, el a bula lamta manera un preso cu a tende noticia di su libertad. Hasta su roseanan el a cuminza ta hala cu mas alivio.

Cu masha rapidez el a cohe su sombre, corre pasa banda di su mama, pasa den hardin i a sali.

E mama cu a comprende tur cos, a queda ta mir'é sonriendo.

Frieda a miré ta bini. Ruth tabata sinta den un cuarto mas atras ta traha su handwerk. Sin bisa ni un palabra Frieda a sali afor.

Den e hanchi George a contra cu n'é. Manera un hende loco el a cohe Frieda ta braza.

„Unda Ruth ta?" Esaqui ta solamente loque el a puntra.

Frieda a mustré cu dede n'e cuarto camina Ruth tabata sinta. El a larga Frieda los i pura el a drenta e cuarto indica.

Ruth a bula lamta spanta foi su trabao i a bira corra manera candela. Pero promé cu e por a hanja ocasion di lamta of expresa un palabra, cu ya George tabata banda di dje. El a cai na rudia banda di dje i a cohe tene den un grito oppimi di excitacion.

„Ruth, mi querida Ruth.... mi ta liber, liber. Elsa a quibra nos compromiso. E no ta stima mi absolutamente i ami.... oh, Ruth, mi amor. Bo mester por a ripara cu m'a equivoca mi. Tabata un embriaguez..... un embriaguez.... un enfermedad.... un locura. Ta bo mi ta stima. I mi sa tambe cu bo stima mi. I esai ta haci mi tambe asina feliz, mas feliz cu mi por bisa bo esai awor. Pordona mi cu nu corto tempo mi a desvia, pero mi consenshi a remorde hopi i esai tabata mi castigo. Mi Ruth, dushi amor."

E mucha muhé a spanta i quier a los foi dje brazo di George, pero e n' tabata por. E tabata tene duro i a munstré e carta di Elsa.

„Tuma aqui. Bo mes lez'é un rato. Lo bo por pordona mi? Aunque tur cos cu mi a haci, lo bo por confia mi ainda? Bo por stima mi ainda, Ruth?"

Ruth tabata turdi, manera hende cu a caba di ser dispierta direpente foi un sonjo profundo. Pero e tabata mucho debil pa e por a opone, ora cu e hoben a primie asina duro contra dje, mientras e tabata sunchi e mucha muhé sinceramente i casi respetuosamente na su wowonan, su frenta i su boca temblloroso.

Esaquinan tabata otro sunchinan foi esunnan cu el a duna Elsa e dia anochi.

Ora cu porfin Ruth a bini na su mes trobe, e tabata mucho feliz pa no queda boluntariamente cerca dje, na su curazon.

Ora cu te despues di basta rato mas Frieda a drenta e cuarto, ainda el a hanja e pareja aqui den un abrazo sincera. El a bai cerca nan.

„Qui tal mucha bobo? Porfin b'a hanja bo trobe riba e camina recto di felicidad? Bo n' ta comprende i convence bo mes porfin cu t'é loque cu bo ta sinti awor pa Ruth t'e berdadero amor i suficiente pa un matrimonio duradero i feliz?" Frieda a bisa George pa quita esaqui su confus.

„Ruth a bisa cu loque mi ta demonstré aqui sol ta suficiente tanta. I despues cu e no a bisa esai cu palabranan, sinembargo e alegria riba su cara mes ta bisa asina", George a responde. „Mira com repentinamente e tristeza di algun seman a disparce foi riba su cara immediatamente."

Frieda a sagudi cabez.

„Asina mi ta gusta boso, tur dos."

„Pero tantan Frieda, mi ta ripara cu bo n' ta admira di mira e cambio den nos asunto", George a bisa.

„Mi sa tur cos, mi yiu. Bo n' sa com spierto e tantan Frieda aqui di bo ta!"

xxx

Hopi tem despues ora cu ya despues di basta tempo caba Ruth tabata esposa di George i cu Elsa tabata casa cu luitenant Salten, Tantan Frieda a bin conta nan na qui manera destino a bin previlegia nan cu motibo dje carta di Elsa cu a cai den su poder.

Elsa a queda ta bishita tantan Frieda cada anja pa e hanja semper poco conseho bon dje muhé bondadoso aqui, cu a haci p'é, mucho mas cu nunca su mes mama por a haci.

Ora cu Hans, Elsa of Ruth tabatin necesidad di palabranan consolador di un mama den cual verdrict of dificultad di bida, anto semper nan tabata bai tuma conseho cerca e muhé aqui cu tabata ricibi nan cu brazanan abri i tabata trata nan cu di mas grandi amor i enter e famia aqui, hasta Heinz tambe na ora di afliccion i semchante cosnan cu por pasa den bida, semper nan promé palabra tabata:

„Larga nos bam tuma conseho cerca tantan Frieda."

[illegible] FIN [illegible]

EL CISCO KID

Por José Salinas y Rod Reed

Ora e rumannan Bragos a subi nan cabai, nan a suta e cabai pa e core tur loke cu e por, pasobra nan kier a logra jega un lugar caminda nan por sconde y ey pa nan bai pensa e mehor manera pa nan bai venga Cisco Kid.

Pero mientras tanto Pancho cu Cisco ta conferenciando kico ta e triki cu nan ta bai usa cu Hermanos Bragos. Pancho cu ta loco pa aresta nan no a pena pa gana.... asina el a mira nan subi cabai el a avisa Cisco cu nan tin intencion di bai y asina Cisco a tende e patanan di cabai zona el a bisa Pancho: „O.K., awor nos ta cla, awor nos ta bai sigi nan y waak ki idea nan tin."

Y mes ora Pancho a larga sali pa su cabai caminda nan tabatin nan sconde cu Cisco su tras pa nan sigi e bandoleronan cu tin basta tempo caba ta susta e pueblo.

Gobierno a duna splicacion tocante su declaracion riba dificultadnan den asunto di vakbondnan

Lidernan di obreronan ta consciente di peliger

Despues di a duna e declaracion tocante e dificultadnan riba tereno di organisacionnan di fishi na Antiyanan Neerlandes, cual punto di bista ta ensera, qu no por tolera influencianan extranhero riba nos propio organisacionnan di fishi, gobiernu a yama prensa huntu ayera mainta, pa contesta preguntanan eventual riba e asuntunan aqui. Premier Jonckheer, y e minister di asuntunan social, mr. S.W. van der Meer y minister di Finanzas, Senjor F. J. C. Beaujon tabata presente na e entrevista aqui. Sr. v.d. Meer no ta pesimista riba e situacion. Ta conoci, qu ORIT y ICO, riba peticion di e Sociedad Ulandes di Organisacionnan di fishi, a cuminsa cu organisacion di organisacionnan di obrero.

Union News a publica e dianan aqui un noticia, den cual e ta laga paree, qu organisacionnan mericano a regla tur e asuntu pa Antiyanan. Cu otro palabra: Merca tin di bisa solamente y e carnénan di Antiyanan lo sigui.

Den e par di dianan, qu minister v.d. Meer ta na Corsou, el a papia cu liedernan di organisacionnan, den cual nan a establece e impresion firme, qu e organisacionnan di fishi na Aruba y Corsou, aunque nan a hanja yudansa extranhero, lo no sigui sin mas e consehonan di e extranheronan aqui.

Lastima, qu e organisacionnan aqui no tin un homber di experiencia, quen lo por a sirbi como nan consehero.

Den mayoria di casonan di directiva nan ta di buena boluntad y nan ta cuida interesnan di e obreronan, pero nan no tin e experiencia pa negocia. Pero tin hende qu por haci esacui, asina Sr. v.d. Meer a bisa, — y mi ta spera, qu e organisacionnan aqui pidi yudansa di e hendenan aqui.

Awor e cos ta na un principio ainda, pero ora qu e cosnan ta mas avansa, lo bini hende adecuado tambe pa dirigi e organisacionnan. Importante ta sin embargo, pa mira, pa nan no crece malu.

No domina

Algun hende lo puntra, pa quico no ta domina sorto di accionnan asina umbes. Den promé luga pasobra e ta contra tur principionan democratico pa quita e derechi di organisacion y reunion. Ademas Bo no por stroba nan toch di reuni scondi. E posibilidad di negocia ta queda exclui e ora ei y si un sla bini, e ta bini duru. E donjo di trabou no ta prepara e ora ei. Den e caso actual tin suficiente „ventilacion". Un conversacion entre donjo di trabou y obrero ta queda pusibel, y asina tambe nan por soluciona conflictonan eventual.

Mr. v.d. Meer ta convenci, qu e organisacionnan local ta consiente di e peliger di influencia extranhero y qu nan lo no sigui ningun instruccion, qu por pone nos economia na peliger. Lo nace e pregunta, si Antiyanan ta basta sabi pa comprende e trikinan di ORIT y ICO. Esaquinan ta preguntanan, qu futuro lo contesta.

Ta di comprende, qu lidernan sin experiencia ta crea un situacion peligroso. Pesei ta necesario, pa for di nos pueblo mes sali un lider of consehero capaz, quen lo por hanja e bon caminda den e variosnan malu.

LA CERAMICA MOCHICA

(Viene de la pag. 3)

Ambos habian de llevar el arte de la ceramica a un extraordinario grado de perfeccion. Durante cinco siglos estas culturas se desarrollaron libremente, hasta que, al termino del primer milenio de nuestra era, el poderoso imperio del Tiahuanaco les impuso por las armas su dominio. El ocaso del Tiahuanaco, tres siglos mas tarde, permitio el reflorecimiento de las culturas costeñas.

Algun tiempo despues, sin embargo, en la segunda mitad del siglo XV, el Imperio de los Incas, que ejercia una hegemonia incontestable sobre toda la region andina de America del Sur, establecio sobre los mochicas su autoridad militar y administrativa. En la primera mitad del siglo XVI la conquista española corto, violentamente, el desarrollo de las culturas indigenas.

El pueblo mochica disfruto -fuera de las interrupciones que hemos indicado y que, en todo caso se operaron dentro del mismo mundo cultural- de una solida estabilidad religiosa, politica y social. Los valles -Chicama, Muche, Chimbote- sobre los cuales se asentaba, le ofrecian abundante alimentacion y variadas especies de materias primas. Un clima benigno, un sol siempre luciente, temperaturas suaves y un paisaje manso le garantizaban una existencia tranquila. El mar, como un decorado magnifico, le ofrecia su perspectiva inagotable y le prodigaba sus riquezas. Un pueblo sosegado y sensible tenia que expresar en la ceramica -arte de reposo, paciencia y buen gusto- sus mitos, sus preocupaciones y sus costumbres. El pueblo mochica era, en consecuencia, un pueblo alfarero.

Los objetos de ceramica encontrados en las tumbas nos revelan, en parte, su organizacion social. Una clase dirigente, compuesta por guerreros nobles, cumplia las funciones religiosas y gubernativas. El pueblo se dedicaba a las tareas agricolas, a la pesca, al trabajo de los metales, de los textiles y a la ceramica. En las ceremonias religiosas, los mochicas desplegaban toda la magnificencia de sus costumbres. Los trajes sacerdotales y guerreros, de vistosos colores, se coronaban con peinados compuestos con plumas de diversos animales. Los cascos ostentaban placas de metal y cabezas de pumas. El vestido consistia en una larga tunica, profusamente con dibujos y discos de madera, cobre o cuero. La gran variedad de trajes correspondia a los distintos grupos sociales y a las diferentes funciones que cada uno desempeñaba.

La clase dirigente, de modo especial, utilizaba para adornar sus trajes un simbolismo animista, con motivos basados en animales divinizados, como el puma, el tigre y la serpiente. La deificacion del puma se extendio a traves de todos los grupos culturales del antiguo Peru y entre los mochicas prepondero la imagen de un felino antropomorfo, conocido con el nombre de Llampalleo, el dios de Naylamp. Llampallec esta representado, con sus terribles rasgos de dios de la guerra y de la justicia, en innumerables vasos, cantaros y ornamentos decorativos. La vida ultra terrena se iniciaba para los mochicas, como para los antiguos egipcios, con el viaje de la muerte -para el cual se aprovisionaba a los cadaveres, en sus tumbas, de armas, tejidos, ofrendas alimenticias y bedidas- y consistia, segun parece, en una existencia ideal que se prefiguraba en las ceremonias religiosas. Los antepasados, sagrados tambien, intercedian por los muertos. Y en las tumbas, junto a las armas y a los tejidos intactos, se han encontrado cantaros llenos de maiz y chicha en perfecto estado de conservacion.

La ceramica de los mochicas, como la mayor parte de sus expresiones artisticas, era predominantemente simbolica. El valor utilitario de los objetos esta superado por su significacion mitica o magica. Asi lo prueba tanto la enorme produccion de piezas cargadas de simbolos extra-utilitarios como el hecho de que se les enterrara con un gran numero de objetos de ceramica.

(Finalizará mañana)

Ta asina poco bida ta bal awendia

Savaneta. — Diarazon merdia pa banda di 2.50 or P. v.d. L. di 22 anja a trata na termina su bida. Su mama a declara cu e yioe a bini cas burachi y el a pidi su mama placa, locual su mama a nenga di dunele.

v.d.L. a rabia y el a trata na horca su curpa na un palu di kuihi den nan mes coral. Su omo y un otro persona a logra di tene te ora cu poliz a yega. Ora poliznan a yega ainda su omo tabata tenele pasobra el a bira manera furioso y tabata hole alcohol.

E mama a declara tambe cu ta ki ora cu el ta burachi el ta intenta na mata su curpa pero gracia adios te awor nan a logra di strobele.

Dr. Braat y dr. Brands a worde avisa, y nan a tume bao di nan proteccion.

FRANSE ACTIE TEGEN OPSTANDELINGEN IN MAROKKO

CASABLANCA, 25 Augustus.— Terwijl ongeveer 10.000 man zwaar bewapende Franse strijdkrachten een actie in het Centraal Atlas-gebergte tegen anti-Franse nomaden voortzetten, is in de afgelopen nacht opnieuw sabotage gepleegd aan telefoonlijnen in verschillende delen van Marokko.

In de meeste steden was het vandaag rustig, terwijl in de omliggende heuvels Franse strijdkrachten, gesteund door tanks en vliegtuigen, op zoek zijn naar vluchtelingen uit de gelopen weekeinde. De sabotage aan de ongeregeldheden gedurende het afgelopen weekeinde.. De sabotage aan telefoon- en telegraaflijnen in verschillende gebieden stelt de Franse autoriteiten voor grote problemen.

De lijnen, die overdag gerepareerd zijn, worden dikwijls 's nachts weer doorgesneden door rondzwervende groepen opstandelingen. In het gebied van Kenifra is het verschillende malen tot een treffen gekomen tussen Franse valschermtroepen en leden van de Zaian-stammen, die uitgerust zijn met de modernste automatische wapens. Ook nabij Oeed Zem is reeds verscheidene malen slag geleverd.

In de steden wordt nog steeds gezocht naar slachtoffers van de ongeregeldheden van Zaterdag. In Oeed Zem werden in de afgelopen 24 uur in totaal 325 Marokkanen begraven. In de Arabische wijk dezer stad worden nog steeds arrestaties verricht door zwaar bewapende troepen.

STAKING VAN AMBTENAREN IN CHILI

SANTIGO DE CHILI, 25 Aug.— Ambtenaren van het Chileense departement van Financiën en van verscheidene semi-officiële diensten, o. a. de Spoorwegen en de Koopvaardij, zijn voor onbepaalde tijd in staking gegaan in verband met door hen gestelde looneisen.

Alluminium brug in Amsterdam

AMSTERDAM.: — Als eerste stad van Nederland krijgt de hoofdstad een alluminiumbrug. Deze bruggebouwkundige primeur zal worden toegepast bij het verbreden van de ophaalbrug over de Kloveniersburgwal, tussen tSaalstraat en Nieuwe Doelenstraat. De nieuwe onderbouw zal geheel in alluminium worden uitgevoerd. Het werk zal in de loop van deze maand worden begonnen, om tegen het eind van het jaar te worden voltooid.

Het alluminium wordt toegepast, omdat het in dit bijzondere geval — de brug moet voor de scheepvaart nogal hoog liggen — goedkoper is dan een zware stalen constructie. Het kost 150.000 gulden.

FINANCIELE POSITIE VAN HET LAND IS PRECAIR

MINIMALE DEFENSIEBIJDRAGE OVER 1955 VERWACHT

Hoewel de begroting 1956 is ingediend, mag men niet uit het oog verliezen dat het antwerp drastisch veranderd zal warden, indien straks de eilanden — regeling zal zijn gewijzigd. Want de financieel-economische positie van het land is zo vreemd, dat hierin verandering moet komen. De commissie, die vooral het gedeelte van de eilandenregeling, waarbij bijna alle belastingen naar het eiland vloeien, bestudeert voor wijziging, zal dezer dagen haar rapport aan de landsregering doen toekomen. Dit rapport zal de eerste stap zijn naar een gezonde splitsing van de inkomsten voor land en eiland.

Dat is de mening van de raad van ministers, welke ook al in de toelichting op de begroting tot uiting is gebracht.

Men is algemeen, ook de eilandgebieden, van mening dat de situatie, waarbij het grootste gedeelte van de inkomsten naar het eilandgebied gaat — dat het later weer voor een deel aan het land moet afstaan — hoogst ongewenst is geworden. De gewijzigde bron van inkomsten zal dan tot gevolg hebben dat en de landsbegroting en de eilandsbegroting voor 1956 gewijzigd zal worden — voor 1955 is het al te laat.

In dit verband zal de defensiebijdrage over 1955 zeer minimaal moeten zijn. Hoewel er 3 millioen gulden als bijdrage is uitgetrokken, heeft Mr van der Meer in Nederland op een bespreking tussen de minister van financiën, Mr Van der Kieft en de Staatssecretaris van Marine de heer Moorman, gezegd, dat er van betaling van deze 3 millioen niet veel zal kunnen komen. Het Statuut bepaalt dat de Antillen jaarlijks een bijdrage leveren, na overleg in rijksverband.

„De Democratische Partij heeft altijd gezegd: eerst Statuut, dan defensiebijdrage," aldus de heer Van der Meer, „maar nu hebben we het statuut en voor de eerste maal moeten wij zelf nu de bijdrage verkleinen. Het kan niet anders, de financiële positie van het land is nu eenmaal zo, dat we geen uitgave van 3 millioen kunnen permiteren. De inkomsten uit de heffing van invoerrechten zijn teruggelopen en ook de uitgaven uitgetrokken voor het bezoek van het Koninklijk Paar zijn een zware post (cf. 125.000).

De Nederlandse regering heeft onze moeilijkheden ingezien en bepaalde voorstellen gedaan (bevattende het schrappen van posten uit onze begroting om toch een beduidende bijdrage te krijgen. De Nederlandse regering betaalt plm 25 millioen per jaar om het Antilliaans defensieapparaat in stand te houden). Deze voorstellen zijn in de Antilliaanse ministerraad besproken en het uiteindelijke bedrag is nu aan de Nederlandse regering ge-

VERDERE BETOGINGEN TEGEN BESTANDSCOMMISSIE IN ZUID KOREA

SEOEL, 25 Aug.— In Seoel reden vandaag 300 taxi's door de straten met spandoeken, waarop de terugtrekking van de neutrale bestandscommissie wordt geëist. Voor de Amerikaanse ambassade riepen meisjesscholieren en Zuidkoreaanse veteranen anti-communistische leuzen. Daarna werd een mars door de stad georganiseerd.

VOORSTEL TOT VERBREKING VAN DIPLOMATIEKE BETREKKINGEN MET RUSLAND

RIO DE JANEIRO, 25 Augustus.— Op het tweede congres tegen communistische interventie in Latijns Amerika, dat thans te Rio de Janeiro wordt gehouden, is voorgesteld de diplomatieke betrekkingen van alle landen van Latijns Amerika met de Sowjet Unie te verbreken.

Er werd een motie aangenomen waarin de solidariteit werd betuigd met de organisatie van Midden Amerikaanse landen en met de president van Guatemala, Armas.

UITSLAGEN BASEBALL-WEDSTRIJDEN

De uitslagen van Woensdag:

American League

Cleveland-Boston 2—0
White Sox-Baltimore 14—1, 2—1
Yankees-Detroit 3—2
Washington-Kansas City 0—5

Nationals

Brooklyn-Cubs 9—5
Pirates-Cincinnatti 4—2
Giants-St. Louis Cards 4—1

Uitslagen van Donderdag:

Detroit Boston 6—1
Washington-White Sox 6—1
Milwaukee-Giants 6—4

PEPITA

Por CHIC YOUNG

Pepita a sali larga boontji na candela pa Lorenzo cambia awa etc. Ora e ta saliendo el a bolbe grita Lorenzo bisele cu e corda pa waak e boontji cincor, y Lorenzo a bisele ta bon. Pero como Lorenzo ta un poco dormilon el a hanja cas keto y el a subi riba sofa pasobra ainda tabata falta hopi pa cincor.

Pero ki cincor ni ki nada. Paco cu tabata hungando pafor ey banda a tende Pepita bisa Lorenzo kico e mester haci, asina ta el a drenta paden hanja Lorenzo drumi ....ainda el a lamtele for di sonjo pa recordele kico e mester haci.

Pero Lorenzo cu su smaak di drumi den su curpa a bisa Paco cu ainda no ta ora.

„Pero ta mas laat cu cincor awor aki," Paco la pretende.

„Pero mucha....ni weita bo no por weita na holoshi.... con bo por sabi cu ta mas laat cu cincor?"

„Mi no por weita na holoshi, pero mi por hole si."

Lorenzo a dal man na cabez pasobra er ora ey numa el a sinti olor di boontji kima.